

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Antonii Svcqvet E Societate Iesv Via Vitæ Æternæ

Sucquet, Antoine

Antverpiae, 1630

Cap. 6. de consideratione malorum

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54856](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54856)

CAPVT VI.

Exercitium de Consideratione malorum, quæ nobis accidere possunt, ac primò de tolerantia alienorum defectuum.

*Patentia in
viâ vitæ
maximum
præsidium.*

*Greg. hom.
35. in Euâg.*

*Attende di-
uinam pro-
videntiam.*

*Via crucis
unica est ad
viam tam ducere.*

*Remedium
efficax ma-
lorum.*

RECTE agere, & pati fortia ac dura Christianum est: quantum autem à viâ rectâ nos mundus blandiendo divertere nititur, tantum adversis pressi sapen- numero sponte ab eâ declinamus, unde meritò Philo- sophus in his duobus sapientiam locabat: sustine & abstine. Igitur ad sustinendû mala vitæ hujus hoc exer- citio Dei gratiâ te comparare potes, animumque ad ea præparare: Tela enim, ut vulgò dicitur, prævisa minùs feriunt; & nos, ait Gregorius, tolerabilius mundi ma- la suscipimus, si contra hæc per præscientiæ clypeum munimur. Idèò quotidie manè, ut jam aliquoties di- ctum est, illa providentiâ nostrâ quasi præcipere oportet, atque adversus fortuitos hostium incurfus animæ nostræ, portas habere diligenter custoditas, & perpetuos excubitores. Postquam igitur ea, quæ agenda nobis sunt disposuerimus, oculum ad patienda con- vertamus; & simul ad Deum qui summâ bonitate ac æquitate omnia moderatur & appendit, ad Christi Domini nostri, Sanctorumque exempla; ad æterna præmia, quæ tribulationi unius horæ reponuntur. Nec parum juverit attendere viam crucis unicam esse, quæ ducit ad vitam; cæteras ambagiosas & exitum habere infelicem, etsi initia blanda & amœna. Illud verò ma- ximè quietum animum reddit; neminem scire mortali- um quæ via sibi salutaris sit; ac proinde unum illud esse in re incertâ certissimum consilium, divinæ sese committere providentiæ.

Meditatio

Meditatio prima de eodem.

COMPOSITIO LOCI erit statuere se coram Crucifixo pro peccatoribus orante & moriente.

ORATIO, ut supra.

PUNCTVM I. Considera Primò, in hoc universo, à Domino ita omnia creata esse, ut licet perpetua sit elementorum pugna, sit tamen etiam pulcherrima, & maximè concors discordia ac harmonia. Quod verò in qualitatibus corporum est, idem valet in animis, quibus eæ subserviunt & quasi insunt. Itaque cum sint homines omnes diversi temperamenti & conspersioni, ut Gregorius loquitur, diversaque item facie & voce, sunt etiam eorum diversi planè sensus & iudicia; ut apparet in pueris & viris. Horum quàm sint discrepantes sententiæ de re eadem, nemo ignorat: idemque de omnibus sentiendum; cum non minùs, imò magis, differat vir à viro, quàm vir à seipso puero. Trahit omnes diversa, & unumquemque sua voluptas. Nihil ergo mirare, qui in omni omnino creaturâ tantam vides varietatem, iudiciorum similiter esse & affectionum, patienterque tolera; neque senex, pueros & senes; nec juvenis, senes pueros esse opta: sed te ætatibus & personis accomoda. non vis omnes o culis tuis videre idem, & eodem modo tecum, neque audire auribus; cur item tecum iudicare, cum diversum habeant, uti aures & oculos, ita & intellectum?

Varia hominum complexio ac sensus.

Fatum velle omnes se. ù sentire.

Hæcine vera, ut supra pag. 7.

PUNCTVM II. Considera, nullum esse inter homines, qui non habeat plurima bona & cõditiones, ut vocantur vulgò, laudabiles; nullum item esse, qui non habeat suum vitium, ob quod alteri cedere debeat. Quo circa valdè imprudentem esse eum, qui ab alio avertionem habet, ob corporis aut animi defectus. Nã simul etiam à se habere deberet. Oportet verò considerare potiùs bona, alterius cõplura, unumque defectum aliquem, qui tibi displicet, cum illis bonis conferre, eaque præferre;

Nemo immunis ab omni vitio.

Cur apud te non præponderant bona multa uni vitio proximi tui.

O 4

quàm

quàm propter unum aliquod virium, virtutes proximi tui ceteras merito præmio laudeque suâ defraudare, atque optimum agrum, ob urticam negligere; seu doctissimum virum, quòd rem aliquam ignoret, contemnere; aut cibum, quòd vnus omnia non contineat. Insuper suum eximium defectum cum illo proximi conuenit componere: quem si fortè amore proprio excæcatus non inueniat, superbiam omnium malorum maximum, certò sibi esse eum persuadeat.

Credo tibi, &c. ut supra pag. 7.

*Judicium
temerarium
cauendum.*

*Rom. 2.
Galat. 6.*

PUNCTVM III. Considera, si defectum aliquem alter habeat quo careas, cujus gratiâ id fiat, nõnne Dei? ergo si te aliùs alterius manus leuet, vel scala, vel mós, vel turris; ridiculè te effers, quòd altior sis eo, qui in terrâ relinquitur. Simile etiam est, si aliquis equo vectus, alium peditem & claudum præcurrat; ac rideat. Cùm ergo illa bona quæ habes sint tribuenda Dei gratiæ, planè dignus es qui illis priveris, si alteri insultes. & hoc est quod Apostolus ait: In quo tu alium judicas, in eo te ipsum condemnas. Et rursus: Si præoccupatus fuerit homo in aliquo delicto, vos, qui spirituales estis, hujusmodi instruite in spiritu lenitatis, considerans te ipsum, ne & tu tenteris. *O Rex regum, &c. ut infr. p. 220.*

Meditatio secunda de eodem.

*Zelus præ-
posterus ju-
dicantis
proximum.*

Galat. 6.

*Matth. 18.
Stultum est
proximo non
ignoscere.*

PUNCTVM I Considera, quare offendaris alieno defectu. Primò, quia tibi fortè displicet; & ferri non posse dicis; quid ita? quia contra Dei legem: atqui Deus legem eam tulit, & tolerat tamen; præterea simul statuit ne irasceris, ne impatiens sis, mandavit alterum alterius onera portare, mandavit remittere unumquemque proximo suo, & seruo de corde denarium, talentaque millia plurima se demissurum spondit; & tu abnuis, sed cum improbo seruo tenens proximum, ferè suffocas, & clamas, Redde quod debes? Quid dicis? mavis hæc debere; quàm denarium tibi deberi? &

non

non vides Deum pati, & longanimiter expectare eum? & tu ulcisci cupis? Vel est quia contempsit mandatum tuum. Quorsum illud dedisti, servus & mancipiū Domini Dei tui? nōne pro tuo commodo? si sic fecisti, prævaricatus es: omnia enim ad obsequium Domini curanda sunt, corpus tuum & anima, omnesque actiones tuæ. Omnia propter semetipsum creavit, conservat, gubernat, ipse finis omnium, & tu te finem vis statuere, & idolum erigere in templo Dei tui? dominium usurpare in domo Domini tui? *Hæcine vera*, &c. ut sup. pag. 7.

*Amans sui
alieri sus-
censet.*

Nota.

PUNCTVM II. Sed vis eum sic emendare? dicito, Quis est, qui curare potest morbos, nōne solus ille de quo scriptum, quod solus potest facere mundum de immūdo conceptum semine? per sapientiam sanati sunt omnes, ait Sapiens, quicumque placuerunt tibi ab initio; nec herba, nec malagma sanavit eos, sed sermo tuus, Domine, qui sanat omnia. Considera opera Dei, quod nemo possit corrigere quem ille despexerit, Sed cū Dei auxilio id vis? At quando illud tibi aderit? utique cū juxta præscriptum illius, proximum curabis: nihil enim exterior correptio operatur, nisi interior loquatur excitator. Unde Greg. Tantæ, ait, caritatis esse debet, qui alium ad Deum compellere studet, ut instanti desiderio non petitor, sed petitio esse sentiat. Salutē quippe fidelium tum instantiū debet appetere, ut ex usu interni gustus omnem motum cordis in affectum ducat supplicationis. sicut ergo nauta, dum omnia ad navigationem comparat, etiamsi insanat, omnia frustra sunt, nisi Dei beneficio adspiret ventus: ita hīc omninō se res habet. Deinde, si ut medicus curare eum vis, blandire, non irascere; Deoque ultionem relinque. Quæ major miseria, mederi non posse, nisi deteriore morbo, & vulnere graviore laborare incipias, superbiā & indignatione? omnes enim alii defectus, præ hoc parvi sunt, & tu, Deo repugnante, parvum tanto malo tuo sanare vis? & quasi in Satanā Satanam ejicere? sapè

Iob 14.

*Sap. 9. 8
16.*

*Eccles. 7.
Deus solum
corrigere ho-
minem po-
test suā gra-
tiā.*

*Gregor. in 1.
Reg. l. 5. c. 3.
Qui corri-
pit, simul
orat.*

*Quam stul-
tium aliorum
vulnus &
morbum cu-
rare velle, &
sibi accersere.*

○ 5

etiam

Deut. 19.

etiam novum vulnus infligere & mortem? Etenim sæpè dū ligna peccatorū cædere quis cupit, fugit securis manum, ferrumque lapsū de manubrio proximum occidit; & panis quem præbebat, vertitur in fel aspidū, dum turbatum monet, & sanare cupit, qui ipse animi sui perturbationem componere non valuit. Et ille quidem sanari potest correptus, tu verò quomodo poteris, qui auxilium fortè aut non habes, aut non admittis? quomodo illos potiùs non toleras, qui te toleras? Et quidem si sic curari posset, benè quidem; sed cū Deus curare debeat, & superbis resistat, nihil proficis, sed te vulneras alterius vulnere; omniumque morborum cōtagio inficeris, dum curare optas: cadis cū stare deberes, & alium erigere. Nequaquam autem jacentem erigit (vt Gregor.) nisi qui status sui reſtitutionem per compassionem flectit. Ecce pro zelo tuo optas ut quis Deo satisfaciat de duobus minutis; & tu plurima debita contrahis? si irasceris, liberisque & subditis, ut sic loquar, maledicas, si illi ollam frangant; tibi succense, qui fœdus ac pacem animæ cum Deo & proximo convellis. fœdant rem aliquam aut perdunt, aut obliuiscuntur; tu verò animam vitio maculas, tuique obliuisceris. Nō ejicitur, aiebat Dominus, dæmonium, nisi in jejunio & oratione. ita etiam de aliis crede, vitiumque, quod velut dæmonium est, pellendum esse, non irā, sed patientiā; non arrogantiam, sed humilitate: num ignem potes igni extinguere? Ergo primum vitium quod in proximo curatum optas, illud in te supera: nam, ut olim sanctorum Patrum sensus fuit, nemo ex animā alterius dæmonem ejicit, nisi priùs in se superarit. Postremò, etiam si totus mundus periret, animi omne bonum, id est pacem, perdere non debes: quia sic est voluntas Dei, qui potest cū vult, verbo uno omnia emendare, & tamen tranquillus videt, ac permittit.

*Superbo
Deus resistit.**Gregor.**Vitium non
vitio, sed
virtute
emendandū.
Matth. 17.**Cassianus.**Pax a nimi
servanda.**Attendo**Haccine vera, ut sup. pag. 7.*

PVNCTVM IV. Considera, Christum crucifixum à te per

per peccata tua, & tamē pro te orare, ac suis persecutoribus: & ē suis vulneribus sanguinem tibi & medicinā propinare. Secundò, hæc tolerare ut sanet te, & filios, aliosq̄ue tibi commissos; & tu tolerare quidquam recusas? & si quidem Superior sis, ad hoc unum te positum, ut aliorum portes onera, noveris. Terriò, attende ut te sustinuerit, & sustineat Deus. non sis ergo exactor vindictæ, qui petitor es veniæ. nullo autem eum meliùs imitari, aut proximum reddere meliorem potes, quàm vincendo in bono malum. si æger est & malus, tū scias ei opus medico & peritiâ non benè habenti: non gaudet mater à filio læsa, eum vulnerari, quia iterum in filio læditur. ita & te proximo oportet esse affectum, atque alterius delictum, tuum scias debere esse luctum. neque gaude si aliis melior fortè sis: sed quo illi minùs habent, plus existima tibi defuisse, & deesse. sin autem, irasceris, quòd hoc ipso excæces te, atque inepum facias ut alium cures.

Hæcine vera, ut sup. pag. 7.

PUNCTVM V. Considera, quomodo in homine duo sint; opus hominis, & opus Dei. aut, ut Augustinus: duo sint nomina; homo, & peccator: quia peccator est, corripe; quia homo, miserere. Quis gemmam preciosissimam odit, eò quòd luto, vel conchylio involuta? Gemma, proximi anima: quanti empta à Sapientiâ aternâ! & hæc luto peccati involuta est. Tūne despiciere eam potes, qui deteriozem te debes aestimare? Non vis nisi bonum diligere; quem te igitur aestimas? nemo bonus, aiebat veritas, nisi solus Deus. tu verò quid ais? certè te ignoras; & si bonum vis diligere, ergo & eum qui talis esse optat. Dic obsecro, statuam amas fieri elegantem, & lignum seu materiam, ex quâ fiat, averfari? Quis prudens projicit viperam, etsi venenum noverit, volens ex eâ theriacam facere fratri suo? An putas quiscquam preciosum contēnit monile, quia ab hoste capitur? Nonne potiùs eripis? ita si dæmon tenet fratrem,

non

*exemplum
Christi J. C.
sv.*

*Superioris
est defectus
aliorum ferre.*

*Vince in bono
non malum.*

*Maternum
affectum in-
dus, erga
proximum.*

*August.
Duo in omni
hominem
consideranda.*

*Quisque de-
bet se aliis
preponere.*

*Quales nos
proximo, ta-
les nobis
Deus.*

non ei irascaris, sed hosti, eumque eripe. Denique di-
cito qualem erga te Deum & homines cupis, & cupe-
res, si ipsi tibi præessent? talem erga proximum te præ-
be. At non proficit. videt Deus, & sustinet, cuius illa cu-
ra est: ipse Dominus & Pater est, tu quasi pædagogus
videre debes quomodo eos regi velit, & scire te ad uti-
litatem eorum datum esse, non tuam; præesse iustum, ut
iis profis, non tibi. Imitare medicum, nec vindictam
aliam opta, quàm ut æger conualescat, morboque ve-
rissimè puta imputandum, non ægro, si quid perperam
dicat aut faciat; eoq; majorem judica, quo minùs æger
eum fatetur. sic ignis zelus ardebit misericordiæ oleo,
& plus sic proficiet amica correptio, quàm accusatio
turbulenta; illa pudorem incutit, hæc indignationem
mouet, denique beatus eris: Beati enim misericordes
quoniam misericordiam consequentur.

Matth. 5,

EXERCITIUM.

*Gratitudi-
nis actus.*

O Rex Regum, & Domine dominantium, ego minimus ser-
vorum tuorum, cui tot debeo talenta, quot vita mea sunt
momenta, quot gutta in mari, & arena. Verè fateor coram te &
curiã tuã, multiplicata esse peccata mea super capillos capiti
mei; sed, tu Domine, Pater misericordiarum es, qui tamdiu pa-
tientiam habes non ut omnia reddam tibi, sed omnia condones
mihi, imò dones te mihi, & ego non miserebor conservi mei, &
donabo illi, sicut mihi donasti & donas? misericordiam ego volo,
& vindictam postulabo adversus proximum, id est, adversum te
omne & unicum solatium meum?

*Veniã pe-
titio.*

Dicebas olim adultera accusata coram te: Nemo te condem-
navit mulier? nemo, aiebat, Domine. Et tu bonitas infinita quid
ad hæc? nec ego te condemno. Sic tu iudex vivorum & mortuo-
rum; ego verò reus in carcere hoc, ignarus amore an odio dignus
sum, quid agam? ego reus filios tuos iudicabo, & me damnabo?
ego veniam petam manu unã, & alterã coram te proximum
precipitabo? Absit hoc, ô JESU, ô salus mea, ut eum pro quo
mortuus es, pro quo animam ponere millies in die debeo, id est,
pro

*Quàm in-
dignum
proximum
temerè ju-
dicare.*

pro te, ut illum perimam gladio lingua, eum quem sic redemisti, sic despiciam? ut sic ex ore & facto meo me iudices.

Ego te in proximo repellam, & quotidie rogabo, sicut & rogo humillimè, ut venias ad me, & intra me maneas, & beatum facias: ego irascar illi, & placare te volam? An nescio verum esse, quod uni ex minimis meis fecisti, mihi fecisti? Scio, Domine, & quid ego irascar tibi, & veniam negabo tibi, à quo veniam rogo? percutiam te, à quo osculum pacis expeto? occidam te parvulum à quo vitam flagito: panem solatii illi negabo, & ego, ego miser & infelix panem Angelorum, te omne delectamentum in te habentem, uti facio, postulabo? Absit à me, bone JESU, quem docuisti & doces, & jubes magis exemplo quàm verbo mitem esse & humilem corde.

Applicatio
ad Com-
munionē.

Absit Domine, ut linum fumigans extinguiam, & calamum conquassatum conteram, absit ut alterius peccatis irascar, qui meis urgeor: quomodo enim apparebo in conspectu tuo, qui misericordiam vis, & non sacrificium, qui mavis me reconciliari fratri meo, quàm tibi sacrificare; & quàm mensurà mensus fuero, meritò remetieris mihi? idcirco ego condono in primis omnibus adversariis meis, etiamsi verè nemo iniquè, si me considero, adversum me egit, quia pravaricatore legem tuam meritò aversari debebant, & affligere omnes creatura tua; sed misericordia tua super omnia opera tua. Da mihi, quaeso, gratiam tuam, quàm longanimitatem tuam illam valeam imitari, & te in proximo, & in omnibus, super omnia ardentissimè amare: & non verbo neque linguà, sed opere & veritate. Sic enim statuo coram te hodie corde amare omnes maximè adversarios & molestos, & verbo dulci reconciliare, & opere ipso N. ut cognoscant omnes, quia diligo te Patrem meum dulcissimum, & quod sicut mandatum dedisti mihi, sic facio; paratus animam pro proximo, id est, pro te ponere, qui pro me dignatus es mori. Respice, & audi vocem amantis & quarentis te. Amen.

Actus cha-
ritatis erga
proximum.
Isaia 42.
Osea 6.
Matth. 56

Praxis ad tolerantiam exercendam.

H VIVS exercitii praxis est omnibus necessaria: nullo enim unquam tempore, nullo loco deest materia tolerantiae alicuius defectuum. Cui enim ex voto servit famulus? cui

Necessitas
hujus exer-
citi!

pro

pro arbitrio dominus satisfacit? quis est qui carcat vitis? quis in omnibus cum alio sentit & consentit? nemo certè, hinc ut pacem & tranquillitatem summum animi tui bonum serues; exerce te hoc exercitio sedulo ac frequenter, fructumque illius uberrimum comperies, & ad uniuersam pietatem non exiguum præsidium.

*Pax animi
seruanda.*

Stude verò Primò, ante omnia animum pacatum habere, priusquam corripias: ita enim per zelum aciem mentis excæcat.

Secundò, dolorem de simili tuo, vel eiusmodi peccatis excitare, & te humiliare, Deoquæ soli confidere.

Tertiò, compassionem exerce erga proximum, & studeas dolorem correptionis amore lenire.

1. Reg. 2.

Quartò, Dei implora auxilium, & postquam adhibita est à te opera, Deo curationem committe: Deus enim sanat & vivificat.

*Publica
publicè ar-
guenda.
Remediorū
usus.
August.*

Notandum etiam Primò, correptione publicâ id quod publicum, privatâ verò & secretò quod secretum & privatum, arguendum esse.

Secundò, medicamenta primò lenia adhibenda esse, deinde amariora, quia, ut Augustinus: Sicut meliores sunt quos dirigit amor: ita plures sunt, quos corrigit timor.

1. Tim. 5.

Tertiò, maxima habenda ratio complexionis, & personæ, & temporis, unde senioem ne increpaveris, sed obsecra ut patrem, sapè enim deflectendum à rectâ viâ in publico, ut transire quis possit, nisi velit incurrere in multos, & prægnantes desideris offendere.

Dignatus es, &c. ut sup. pag. 10.

JACVLATORIÆ.

Rom. 14.

T*V quis es, qui seruum alienum iudicas? Domino suo stat aut ca-
dit.*

1. Tim. 1.

*Fidelis sermo & omni acceptione dignus, venit Christus peccato-
res saluos facere, quorum primus ego sum.*

Matth. 7.

Nolite iudicare, & non iudicabimini.

Gal. 6.

Alter alterius onera portate, & sic adimplebitis legem Christi,

Luc. 6.

Hypocrita, eice primum trabem de oculo tuo,

C A